

MEMORANDUM over het rapport van de Federalism for Peace Foundation

Waarde landgenoten in Maluku en in Nederland

Wij zijn dankbaar dat de Federalism for Peace Foundation na een onderzoek van acht maanden het rapport [‘Van Cold Case naar Hot Case. Waarom en hoe de Verenigde Naties het Molukse volk kunnen en moeten bevrijden’](#) heeft gepubliceerd. Door op de link te klikken kun je het gratis downloaden in het Nederlands of in het Engels. Je ziet dan ook een Alternatieve route als je het liever niet wilt downloaden. Als je het Alternatief gebruikt wordt het rapport aan je toegezonden.

Voor een goed begrip van dit rapport is het belangrijk om enkele dingen te weten.

1. Dit rapport over de Molukse zaak is een wetenschappelijk document. Het is dus niet een product van een Molukse actiegroep. Enkele onderzoekers met uitgebreide kennis van het leed dat ons is aangedaan hebben zo onafhankelijk en objectief mogelijk aan de Verenigde Naties doen weten hoe ernstig de fouten zijn die men in 1949-1959 heeft gemaakt waardoor wij zijn bezet, onderdrukt en uitgebuit. Om te voorkomen dat men bij de Verenigde Naties denkt dat het een verhaal is van boze Molukkers hebben de onderzoekers geen inhoudelijk overleg met Molukkers gevoerd. Ook niet met ons, de ondertekenaars van dit Memorandum.
2. Wij weten allemaal dat er al veel publicaties zijn gewijd aan wat ons is overkomen. Nu wij na acht maanden het rapport op 12 april mochten downloaden en begonnen te lezen zagen wij informatie die wij nooit eerder in andere publicaties hebben aangetroffen. Het rapport legt bloot hoe ernstig men heeft geknoeid met het juridische kader dat de Molukken het onvervreembare recht op zelfbeschikking had moeten garanderen. Het rapport toont met een keiharde analyse aan dat juist de Verenigde Naties in de vorm van de United Nations Committee for Indonesia (UNCI) zich schuldig heeft gemaakt aan ernstige verwaarlozing van haar verantwoordelijkheid waardoor Soekarno de absolute macht heeft kunnen grijpen. Ook laat het rapport zien met welke feiten en argumenten wij als Moluks volk kunnen eisen dat de Verenigde Naties het ons aangedane leed alsnog kunnen herstellen door Indonesië te dwingen de gestolen soevereiniteit aan ons terug te geven.
3. We gaan hier niet het rapport herhalen. Wie de Molukken lief heeft moet het rapport zelf lezen. Dat is niet altijd eenvoudig omdat het een wetenschappelijk rapport is, maar het is zodanig geschreven dat waarschijnlijk iedereen begrijpt wat er in staat.
4. Normaal gesproken moet je bij zo'n rapport beginnen bij het begin en pas stoppen aan het einde. Maar niet iedereen heeft daar zin in. Daarom adviseren wij de volgende route:
  - a) Loop eerst door de Inhoudsopgave. Dan zie je hoe het rapport in elkaar zit.
  - b) Ga daarna naar Hoofdstuk 15. Dat is een Requisitoir zoals een officier van justitie tegen een rechter zegt wat een verdachte allemaal misdaan heeft. En wat de eis is.

- c) Als je dat Hoofdstuk hebt gelezen neem dan de Hoofdstukken 5, 6 en 7. Dat is de kern van de analyse van wat er allemaal fout is gedaan en wie daarvoor verantwoordelijk was.
  - d) Daarna kun je beginnen bij het begin en dan rustig het rapport tot het einde doorlezen.
5. Zeer kort samengevat leggen de onderzoekers uit dat in 1949 onder verantwoordelijkheid van de UNCI gigantisch juridisch knoeiwerk is gemaakt, dat Soekarno in 1950 daarvan misbruik kon maken, dat Nederland daar wel tegen protesteerde maar door de UNCI het bos werd ingestuurd, dat Nederland uiteindelijk de handdoek in de ring gooide om de economische belangen van de Nederland-Indonesische Unie niet te beschadigen, dat de UNCI vervolgens zodanig manoeuvreerde dat Indonesië al na een maand lid mocht worden van de UN. Dat is de kern. En de diepst liggende oorzaak van die kern is de volstrekt verkeerde federale constitutie, waar niemand, werkelijk niemand aandacht voor had in 1949. Noch in de tientallen publicaties over de Molukse zaak. Als je Hoofdstuk 6 nauwkeurig leest zul je verbaasd zijn bij de vaststelling hoe de UNCI er zo'n rotzooi van heeft kunnen maken.
  6. Als je dit weet begrijp je dat het rapport niet gaat over de rol van Nederland. Het gaat niet over het Nederlandse wangedrag, ook al wordt dat regelmatig genoemd in het rapport. Het gaat over een onderwerp dat volgens ons nog nooit in alle publicaties over de Molukse zaak aan de orde is geweest, namelijk juridisch knoeiwerk, politieke manipulatie, wegstijven door verantwoordelijke instanties. De boodschap is: 'Er zijn in het verleden ernstige verwijtbare en vermijdbare fouten gemaakt en deze kunnen en moeten worden hersteld. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt geheel bij de UN.'
  7. Het is niet uitgesloten dat het rapport op 25 april leidt tot enige opschudding op de Molukken. Of dat verstandig is hangt af van de vraag waar het accent op gaat liggen. Als het opstootjes zijn richting Indonesië, dan dient dit onze zaak niet. Met de bekende mantra van 'het zijn extremistische separatisten' kan Indonesië zich ervan af maken. Manifestaties van onrust en onlust op de Molukken moeten in het teken staan van zich vierkant opstellen achter het rapport. Dus moeten gericht zijn naar de Verenigde Naties en niet naar Indonesië. De VN was volkomen verkeerd bezig in 1949-1950. Indonesië heeft die kans gegrepen. Denk aan het spreekwoord: de gelegenheid maakt de dief. Soekarno stal onze soevereiniteit omdat de UNCI dat mogelijk maakte.
  8. Het mooiste zou zijn als nu vóór 25 april een Commissie van Wijze Mensen zou opstaan op de Molukken. Deels om het volk tot kalmte te manen, deels om ze op te roepen het rapport te steunen en de Federalism for Peace Foundation te steunen in de conclusie dat wat de VN indertijd fout heeft gedaan, alsnog hersteld kan en moet worden door die VN zelf. Dus – met gebruik van het VN-Charter - Indonesië dwingen, goedschiks of kwaadschiks, de soevereiniteit aan de Molukken terug te geven, zodat wij zelf kunnen beslissen wat we willen: een Molukse eenheidsstaat of een federale staat met anderen. Het advies van de onderzoekers is: kies voor een federale staat met partners in Oceanië want dat is de toekomst. Eenheids-natiestaten gaan verdwijnen.

9. Natuurlijk zijn er mensen die betwijfelen of we na 70 jaar onderdrukking op de Molukken een Commissie van Wijze Mensen kunnen samenstellen. Onze reactie is: als er op de Molukken wel mensen zijn die verzet kunnen organiseren, dan zijn er ook mensen die samenhang en verbondenheid kunnen realiseren. Als wij zelf niet in staat zijn om als volk in eenheid op te treden en samen achter dit rapport gaan staan – misschien onze laatste kans op zelfbeschikking – dan zijn we het misschien ook niet waard.
10. Door verschillen van inzicht zijn er in de afgelopen 70 jaren verschillende groepen ontstaan die alle op hun manier proberen het Molukse belang te dienen. Wij roepen hen op: begraaf de strijdbijl en geef een gezamenlijke verklaring uit dat het Molukse volk dit rapport steunt en van de VN verlangt dat zij haar werk doet, zoals dat beloofd wordt in de verdragen van de Verenigde Naties, waaronder het onvervreembare recht op zelfbeschikking. Laten we als één volk deze oproep steunen.
11. Wij Molukkers zijn strijders, we zijn activisten. Maar we doen er verstandig aan om die houding nu te laten varen. Laten we als één volk achter dit rapport gaan staan en de boodschap van het rapport uitdragen.
12. Wat de uitkomst van dit proces zal zijn weten we niet. We hebben goede hoop, want in het rapport is veel accent gelegd op twee citaten van Secretarissen-Generaal van de UN. Met als boodschap: put your action where your mouth is. Bewijs maar dat je als VN recht van bestaan hebt als je zulke gewichtige citaten hecht aan je omvangrijke bouwwerk van verdragen en preambules en artikelen die beloven dat er recht wordt gedaan aan volken zoals dat van ons.
13. Omdat het dus een politieke strijd is en de Foundation alleen maar de juridische middelen aandraagt om dat gevecht te leveren, is het aan de Molukken om zelf met politieke middelen te komen. Naast het juridische instrumentarium. Dus onze taak is goed georganiseerde – op kennis gebaseerde – langdurige politieke, niet gewelddadige actie.
14. De vraag wat er gaat gebeuren nadat wij onze soevereiniteit hebben teruggekregen, zoals genoegdoening etc., gaan we nu nog niet beantwoorden, dat leidt tot onnodige spanning, die de zaak geen goed doen.
15. Met dank aan Leo Klinkers (President Federalism for Peace Foundation) die ons steunde bij het ontwerpen van dit Memorandum:

T.A. Soumokil
(Zoon van dr. C.R.S. Soumokil)

Njonja J. Soumokil
(Weduwe van dr. C.R.S. Soumokil)

15 april 2020